

Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar
Meddelat 2013-06-17

Obehörighet att utöva kyrkans vigningstjänst

10 kap 8 § första stycket och 30 kap. 7 § i kyrkoordningen

Kyrkoherden A, X församling, har, som han får uppfattas, yrkat att Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar ska pröva om B i avsevärd mån har skadat det anseende en biskop bör ha.

A har till stöd för sin anmälan anfört bl.a. följande.

"Domkapitlet har uppdragit åt C och D att under sken av att de skall utreda förhållandena inom församlingen genom samtal med utvalda personer försöka samla så mycket negativt material gentemot A som möjligt. För detta ändamål har 2012-10-23 bilagda skrivelse utsänts till ett antal personer.

Efter att E fått kännedom om förfarandet har han 2012-11-10 tillskrivit Y stift och krävt en förklaring till förfarandet som uppenbart kan misstänkas strida mot kyrkoordningen. Skrivelsen har inte besvarats!

Slutligen har Y stift 2013-02-14 avslöjat det verkliga syftet genom att tillstålla A remiss angående ifrågasatt agerande som präst. Domkapitlet och ytterst ansvarige biskopen har härigenom åsidosatt församlingarnas rätt till självstyre samt uppenbart dolt det verkliga syftet med den s.k. utredningen.

Kyrkoordningens regler har här inte tillämpats så att rätt och rättvisa råder."

Till anmälan har bifogats bl.a. en skrivelse från A, vari han framför sin syn på domkapitlets handläggning av ärenden rörande honom, och skrivelser till domkapitlet.

Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar (Robert Schött, Astrid Andersson Wretmark, Thomas Stoor och Monica Andréasson) anförde i beslut 2013-06-17 följande.

Svenska kyrkans ansvarsnämnd är ett särskilt organ tillsatt av Kyrkomötet. Ansvarsnämnden ska självständigt fullgöra de uppgifter som anges i kyrkoordningen.

Enligt 10 kap. 8 § första stycket och 30 kap. 7 § kyrkoordningen ska Ansvarsnämnden pröva frågor om biskopars behörighet att utöva kyrkans vigningstjänst.

I egenskap av tillsynsorgan får Ansvarsnämnden med tillämpning av 57 kap. 3 § kyrkoordningen även utan anmälan ta upp frågor om hur biskoparna utövar sina uppdrag och efterlever avgivna vigningslöften.

Ansvarsnämnden ska med tillämpning av 30 kap. 4 § kyrkoordningen förklara en biskop obehörig att utöva kyrkans vigningstjänst om han eller hon har övergett Svenska kyrkans lära, genom egen ansökan begär det eller har utträtt ur Svenska kyrkan.

Ansvarsnämnden får med tillämpning av 30 kap. 5 § kyrkoordningen förklara en biskop obehörig att utöva kyrkans vigningstjänst om biskopen

1. har brutit de löften som han eller hon har givit vid vigningen,
2. har brutit sin tystnadsplikt i fråga om sådant som han eller hon fått veta under bikt eller enskild själavård,
3. på grund av sjukdom eller annan liknande anledning har förlorat förmågan att rätt utöva vigningstjänsten, eller
4. genom brottslig gärning, på grund av sitt levnadssätt eller på annat sätt i avsevärd mån har skadat det anseende en biskop bör ha.

A:s anmälan kan inte förstås på annat sätt än att han framför synpunkter på domkapitlets handläggning av ärenden mot honom, och B:s agerande i egenskap av ledamot i domkapitlet.

Ansvarsnämnden har i beslut 2/2007 uttalat följande. "Vilken typ av agerande som skulle kunna föranleda ett ingripande direkt från nämndens sida låter sig inte avgöras på förhand utan blir en fråga om bedömning av den konkreta situationen. Det kan emellertid aldrig bli fråga om, vare sig vid prövning efter anmälan eller utan sådan, en allmän granskning av en biskops ämbetsförvaltning. Det ankommer inte på nämnden att utföra den typen av granskningar. Nämndens prövning avser konkreta förhållanden hänförliga till någon av punkterna i 30 kap. 5 § kyrkoordningen. Nämnden har inte heller mandat att ingripa mot en biskop då denne i egenskap av ledamot i domkapitlet handlägger ärenden och deltar i beslut."

Vad A har anfört kan mot bakgrund av ovanstående inte bli föremål för prövning varför hans anmälan inte föranleder någon åtgärd från Ansvarsnämndens sida.

Ärendet avskrivs därför från vidare handläggning.

Ansvarsnämndens beslut: A:s anmälan ger inte anledning till åtgärd av Ansvarsnämnden. Ärendet skrivs av.

Sökord: Obehörighet, vigningstjänst

Ärendenummer: AN 2013/4

Beslut: 2/2013